N°. 2138. **1854.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 5 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Mei.

Een der van protestantsche zijde al mede felst aangegrepene regten der Kerk is het regt van censuur. Wij denken er niet aan de gronden bloot te leggen, waarop dat regt berust. Waartoe dat ook? Niemand, die niet gevoelt dat het een der eerste voorwaarden is, waarvan het behoud der godsdienstige maatschappij afhankelijk is, zoodanige invloeden te kunnen weeren en onschadelijk te maken, waardoor de instandhouding van het geheel ook maar eenigzins in gevaar zou kunnen gebragt worden. Zijn, trouwens, de Protestanten er niet nog ijveriger dan de Katholieken op bedacht, in weerwil van hunne strijdvoering tegen het regt van censuur, dat de Kerk voor zich vindiceert en toepast, aan de hunnen den toegang te ontzeggen tot alles, wat hen tot nadenken over hunne godsdienstige meeningen zou kunnen brengen? Zulk een gedrag kan wel niet geregtvaardigd worden, waar het protestantsch beginsel van het vrije onderzoek vooruit gezet wordt: tegen inkonsequentiën heeft echter het Protestantismus nimmer opgezien, en oudtijds zoo wel als nu is er dan ook welligt niemand geweest, die met meer hartstogtelijkheid en hardnekkiger dan de Protestant het regt van censuur heeft toegepast.

Wij zijn er getuigen van, en wij stippen dit slechts in 't voorbijgaan aan, welke felle strijd in de laatste jaren door hem tegen de voortbrengselen der katholieke pers gevoerd is geworden. Literaire arbeid van Katholieken afkomstig — zij joeg hem kippenvel op 't lijf en deed hem sidderen van angst nog meer dan van verontwaardiging. Van angst vooral. Want die literaire arbeid zich vermenigvuldigende of in uitvoeriger boekwerken, of in brochures, of in maand- of weekschriften, en in dagbladen, — hij kon zoo gemakkelijk den Protestanten onder de oogen komen, en wee hun, wanneer zij eens daardoor tot een nieuw onderzoek hetzij van hunne godsdienstige gevoelens, hetzij van de sinds drie eeuwen zoo valsch gekleurde historie konden opgewekt zijn geworden! Hunne met zooveel zorg gekweekte vooroordeelen konden dien ten gevolge wankelend worden, hunne antipathien verminderen, om vervolgens geheel te verdwijnen en zelfs voor daaraan tegenovergestelde neigingen plaats te maken, en zoo konden zij, ten gevolge van het inzien van een enkel produkt der katholieke pers voor de protestantsche zaak verloren gaan. Vandaar derhalve die kruistogt tegen de katholieke pers in de laatste jaren gepredikt; van daar die bitterheid, waarmede men een ostracismus tegen al hare produkten uitsprak, op hoogen toon eischende, dat zij overal verbannen zouden zijn, waar zij den Protestanten onder de oogen zouden kunnen komen. Zoo bang is men voor hunne uitwerking en in die mate acht men zich bevoegd een regt van censuur in toepassing te brengen!

Doch niet alleen dat: ook tegen den eenen Protestant meent de andere dat regt te hebben. Dat is altijd zoo geweest, en niet het minst ten tijde der eerste zoogenaamde hervormers, en dat is op dit oogenblik nog evenzoo het geval. Een aardig staaltje van hedendaagsche protestantsche betengelingszucht van den invloed, welken de literaire arbeid van een predikant zou kunnen oefenen, vinden wij in een der laatste Nommers van de *Kerkelijke Courant*. Een predikant, die liever bij den naam *Chonia* dan bij zijnen eigenen naam genoemd wordt, vertaalt joodsche romans, waarin de joden en vooral de jodinnen geidealizeerd worden; *daardoor*, let wel! daardoor reeds kan schade gedaan worden aan het Protestantismus en *Chonia* krijgt derhalve de volgende afstraffing:

»Onder de vreemde verschijnselen op het gebied der litteratuur mag in onze dagen genoemd worden de vermenigvuldiging van de geschriften, vooral in het vak van belletrie, door Joden geschreven. Niemand zal de ontwikkeling loochenen, die ook in dat opzigt, bij het Joodsche volk waargenomen wordt. Boven de meesten mag met regt gesteld worden de talentvolle Engelsche Jodin Grace Aguilar, die in haren schoonen roman *het Cederdal* schitterend blijk van haren rijkbegaafden geest heeft getoond.

»De werken dier schrijfster worden in Engeland, met gretigheid gelezen; in ons vaderland vertaald en door velen wel niet met gretigheid, maar toch met ingenomenheid ontvangen. 't Moeten *Wandelende Joden*, *Negerhutten* en dergelijke celebriteiten zijn, die bij ons de hooge vlugt nemen, ook aan de Sinclairs en Aguilars in Engeland vergund.

»Maar toch, men leest de romans van Grace Aguilar en men vindt er geidealiseerde Joden, vooral Jodinnen, die met onwankelbare getrouwheid aan de godsdienst hunner vaderen zijn gehecht, en die alle marteling en mishandeling weten te ondergaan, zonder te bezwijken en verzakers te worden van hun geloof.

»Men vindt er Joden, die zóó Christelijk spreken, als alleen de omgang met Christenen of de lezing van het Nieuwe Testament hen kan hebben geleerd; Joden, die in de leer der onsterfelijkheid veel verder zijn gevorderd, dan het Joodsche volk vóór Christus ooit is geweest, Joden dus, die de schoone denkbeelden, door hen geuit, zonder dat zij het zelf ligt weten, of willen weten, eigenlijk aan het christendom te danken hebben.

»'t Gaat er meê, als met de denkbeelden van menigen wijsgeer, die de rede als de moeder zijner denkbeelden roemt en de ware moeder, de openbaring, den lof onthoudt, dien hij haar alleen verschuldigd is.

»Intusschen wordt door de bekwame schrijfster een Jodendom geschilderd, dat veel schoons en aanlokkelijks heeft, een geidealiseerd Jodendom, dat, in romantischen vorm ingekleed, niet nalaten kan indruk te maken op het ligt voor ingenomenheid vatbare gemoed van den jeugdigen lezer of lezeres. De Jood, of de Jodin, de helden des verhaals, worden bewonderd, de Christen geraakt op den achtergrond, of erger nog.

»Wanneer men [illegible] waarschuwt tegen het indringen van den ultramontaanschen geest in de litteratuur; wanneer men daar gevaarlijks in vindt, om de voorliefde voor het ultramontaansche katholicismus dat er door kan worden gewekt; wij zouden oordeelen, dat hetzelfde bezwaar, in geene mindere mate, bestond bij het lezen en verspreiden van Joodsche geschriften en dat men ook daar met voorzigtigheid zal dienen te werk te gaan, *zal men niet medewerken aan de wel langzame, maar toch mogelijke ondermijning van het christelijk geloof, in sommiger hart.*"

Aldus de *Kerkelijke Courant*, en wij zouden maar weinig tegen hare beschouwingen hebben in te brengen. Verantwoorde zij zich echter, zoo zij kan, van dien armen *Chonia*, die slechts van zijne protestantsche vrijheid gebruik gemaakt heeft, onder de verdenking gebragt te hebben van »mede te werken aan de wel langzame, maar toch mogelijke ondermijning van het christelijk geloof in sommiger hart," en verklare zij het verder, hoe zij aan de Kerk het regt van censuur kan ontzeggen, dat zij, eigener gezag, zich niet ontziet zonder eenig voorbehoud op anderen toe te passen.

Te Delft overleed den 2 Mei, de Zeer Eerwaardige Pater-Franciskaan Petrus Jakobus Wennekers, deken en pastoor van St. Jozef. Hij was een verdienstelijk zielenherder, die 38 jaren lang als pastoor in dezelfde gemeente ijverig werkzaam is geweest, het volste vertrouwen genoot zoo van zijne gemeentenaren als van zijne kerkelijke overheid, en algemeen geacht en bemind was. Zacht en goedig van aard, paarde hij een grooten eenvoud, aan eene wijze voorzigtigheid. Hij was een priester rijk in deugden en goede werken, en alzoo tevens een nuttig burger. Voorzeker blijft zijne gedachtenis lang in zegening.

Wij lezen in de *Kath. Nederl. Stemmen*:

»De algemeene vergadering der bekende Pius-Vereine in Duitschland, in September jl. te Weenen gehouden, heeft ook een adres aan ons episcopaat gerigt, ten einde daarin hare levendige deelneming uit te drukken in het lijden en strijden, dat Neêrlands Katholieken voor de regten der Heilige Kerk met zoo veel moed en volharding hebben doorstaan.

»Het daarop ingekomen antwoord van den aartsbisschop, als metropolitaan der Nederlandsche kerkprovincie, gedagteekend uit Tilburg, 3. Januarij 1854, wordt thans door de duitsche bladen medegedeeld, waaraan wij het volgende ontleenen:

»»De oprigting der kerkelijke hiërarchie in Nederland is eene zeer gewigtige gebeurtenis, waarvoor men de Goddelijke Voorzienigheid niet genoeg danken kan. Na meer dan twee eeuwen strijdens, heeft men nu een begin gemaakt met de godsdienstige aangelegenheden dezes lands, welke zoo geruimen tijd in verscheiden opzigten gekrenkt waren, op normalen grondslag te herstellen, hetgeen bij den zoo uitnemend geloovigen geest dezes volks de beste vruchten laat hopen. Hoe aangenaam en troostrijk is het voor mij, de ondubbelzinnigste blijken der levendigste belangstelling te zien, welke de katholieke broeders in Duitschland en Oostenrijk aan den dag leggen voor de weldaden, waarmede de hemel hunne broeders in de kerklijke provincie van Nederland begunstigde. Wij zullen gezamelijk, ons vast sluitend aan het middelpunt der eenheid, die onvernielbare rots, wier grondvesten te vergeefs de hel poogt te ondermijnen, niet ophouden, den eeuwigen Vader, van wien alle goed komt, te danken voor de weldaden, welke Hij ons genadig in het afgeloopen jaar heeft bewezen, en onze gebeden vereenigen met die onzer broeders in Duitschland en Oostenrijk, opdat alle kinderen der Kerk volharden in het geloof en de vaan des Kruizes volgen mogen, waarin alle hoop op ons heil berust.""

In den laatsten tijd heeft men veel gesproken van den muur of wal van Trajanus; maar wijl men dien niet op gewone kaarten vindt, kan het niet onbelangrijk zijn deswege eenige bijzonderheden te kennen.

De linie van Dobrutscha, meestal, en niet meer grond, de wal of muur van Trajanus genoemd, is eigenlijk gezegd slechts eene door eene aardbeving opgehevene bedding van den Donau, wijl tusschen de moerassen, die zich van Karasou en de haven van Kustendji uitstrekken, de grond boven de oppervlakte der zee zich tot een hoogte van 164 voet verheft.

De Lloyd-maatschappij ondernam in 1831 de meeting er van, daar ze den langen omweg van de Dobrutscha wilde ontwijken, en zond dáár ter plaatse den majoor baron von Winke. De Lloyd wilde een vereenigings-kanaal graven tusschen Czernavoda en de haven van Kustendji. Dat kanaal reeds voor de helft daargesteld door de moerassen van Karasou, moest nog zeven mijlen verder loopen, van af het einde der moerassen tot aan de haven der Zwarte Zee; maar de hoogte van 164 voet deed er van af zien.

Keizer Trajanus had partij getrokken van de oude Donau-bedding ten dienste der gracht, waarmede hij zijn verdedigingswal versterkte: een muur of wal die, tegenwoordig niet de minste waarde heeft, schoon onwetende dagbladen grootelijks op dien vermeenden Chineeschen muur rekenen om de Russen tegen te houden. Hij werd op bevel van genoemden Keizer gebouwd omstreeks het jaar 108, dus ongeveer 1746 jaar geleden. Het was het voornaamste deel van een verschanst legerkamp, bestemd tot spil der krijgsbewegingen van de Romeinen tegen de barbaren, die bereids pogingen deden om langs dien kant in het westen door te dringen.

Die soort van vestingtorens was bovenal in zwang bij de Romeinen.

Op dezelfde wijze werden in Engeland door de Romeinen twee muren opgerigt: die van Adrianus, ter lengte van 125 kilometers, geflankeerd door 23 kasteelen, 81 torens en bolwerken, en zich uitstrekkende van de monding der Tyne tot aan de golf van Solway; en die van Severus, welke 130 kilometres van de voornoemde in het noordelijk deel is.

De *Middelburgsche Courant* schrijft het volgende:

— »In den vroegen morgen ontdekte men een schoenerschip in de Roompot tegen de onderplaat van de Onrust aan den grond vastzitten; door het aanhoudend stormen uit het noord-noord-westen liet het zich niet gunstig aanzien, hetwelk dan ook spoedig is bewaarheid geworden.

»De wind hand over hand toenemende en de vloed in het water komende, stond weldra de zee zoo onstuimig

dat er noch voor den Zuid-Hollandsche redding-schokker, noch voor andere vaartuigen welke in het veergat ten anker lagen, bij te komen was, wijl de branding tegen het lager, alwaar het schip zittende was, buitenwoon zwaar was. De zwaarte der lading heeft echter het hevige werken van het schip belet, doch na weinig tijd sloeg de zee er toch over; men zag de equipagie aan beide zijden in het want zich vastknellen, die niets anders dan een gewissen dood voor oogen had.

»Schipper Lieven Grootjans en zijne knechts Klaas de Nooijer en Kees Martijn, bevarende eene hoogaars, die zich vereenigden met schipper Jacob van Belsen en verdere manschappen van zijne vischschuit, als Joos Leenderse van Belsen, Jacob de Ridder, Robert Blaas en Jan Lagaan, allen te Arnemuiden te huis behoorende, welke mede onder de Schans op een afstand van het schip ten anker lagen, namen het stoutmoedig besluit om hun eigen leven in de waagschaal te stellen en de ongelukkigen ter hulp te snellen, met dat gelukkig gevolg, dat zij na vele pogingen hunne liefderijke onderneming door Gods zegen bekroond zagen, door de geheele equipagie van de Engelsche schoener *Mary Elizabeth*, komende van Newport, geladen met spoorijzer en bestemd naar Rotterdam, zijnde gezagvoerder Thomas Hardfort en vier man equipagie, van een gewissen dood te redden en dezelve in den avond hier aan wal te brengen; de ongelukkigen waren slechts half gekleed en doornat, zeer afgemat, zij hadden het in hun benaauwden toestand niet lang meer kunnen uithouden of waren gewis bezweken en eene prooi der golven geworden; vele der ingezetenen hebben het hunne bijgedragen om de ongelukkigen, welke alles verloren hadden, spoedig van drooge kleederen te voorzien.

»Groote lof en dank zij hunnen redders toegebragt, die de ware belooning in hun eigen boezem zullen vinden.''

Men leest in het *Luxemburger Wort*:

»'t Is bekend van hoeveel invloed de Engelsche Bijbelgenootschappen ter revolutionering van Italie geweest zijn. Dezelfde bedrijvigheid leggen de Noord-Amerikaansche Bijbelgenootschappen aan den dag in al de staten der vorigen Spaansche kolonien van de nieuwe wereld. Een merkwaardig bewijs er van deelt de *Univers* uit Mexiko mede; namelijk: De minister van justitie maakte den Aartsbisschop opmerkzaam, op de verderfelijke handelingen der Protestantsche Bijbelgenootschappen die in de Mexikaansche steden een stortvloed van vervalschte Bijbels en zedelooze fransche Romans trachten te verspreiden, ten einde daarmede de zeden van het land te bederven en den revolutionairen geest ter gunste der Noord-Amerikanen op te wekken. Ten gevolge der uitnoodiging van den minister van Justitie heeft de Aartsbisschop een herderlijken brief tot het geloovige volk gerigt, waarbij het nadrukkelijk vermaand wordt, de wolven in schaapsvel te verjagen.''

Van de redevoeringen des Kardinaals Wiseman over »de uitkomsten der wetenschappelijke navorschingen, in verband met de geopenbaarde godsdienst'' zijn onlangs eene Spaansche, eene Portugeesche en eene Zweedsche overzetting verschenen.

In een der tuinen, voormaals behoord hebbende aan het klooster der zusters, achter de Tolbrug, van den 3den regel van St. Franciscus of tot de voormalige St. Pieterskerk te 's Bosch, is door een arbeider spadende gevonden een looden zegel, voerende aan de eene zijde de woorden: Clemens PP VII (Julius de Medicis) en aan de andere zijde een kruis staande op het wapen der Medicis, aan wederzijden de hoofden der Apostelen Petrus en Paulus; dat zegel heeft oorspronkelijk gehangen aan eene pausselijke bul, en men gist, dat het tijdens der beeldbestorming en verwoesting der kloosters en kerken binnen deze stad (1566) van de bul is gescheurd en onder den voet geraakt.

EINDHOVEN, 2 Mei. In den voormiddag van ll. Zondag, terwijl de bewoners ter kerk waren en de dochter alleen te huis was, is bij een landbouwer onder de gemeente Lieshout door meer dan een persoon en met geweldoefening een brutale diefstal gepleegd. De daders moeten de dochter de gouden halssieraden met geweld hebben afgerukt en haar onder de bedreiging met een mes hebben gedwongen aanwijzing van het geld te doen.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper en A. E. Dudok van Heel.

Z. M. heeft 1°. eervol ontslagen de volgende officieren bij de rustende schutterijen; als in de provincie Friesland: P. L. Hannema, offic. van gez. 3e kl.; A. U. Noordenbos, 1e luit.; H. Miedema en K. F. Botma, 2e luit.; D. D. Breuning, offic. van gez, 2e kl.; J. G. S. Gerkema, 1e luit.; J. H. J. Gerkema, 1e luit.; Mr. J. H. J. van Wageningen en S. L. Durksz, kapt.; G. F. baron van Asbeck, 1e luit.; in de prov. Groningen: Jhr. T. van Swinderen en Mr. A. G. Wildervanck, kapt.; 2°. bij de rustende schutterijen benoemd: in de prov. Friesland: tot offic van gez. 3e kl. L. C. Murray Bakker; tot 1e luit. N. E. Servatius; tot 2e luit. A. J. Hogendijk, H. Wobma en B. J. Hiemstra; tot offic. van gez. 2e kl. A. L. van der Sluis, tot 1e luit. W. J. Oppedijk; tot 2e luit. B. E. S. van Welderen baron Rengers; tot kapt. J. W. Bekker; tot 2e luit. A. P. Sierdsma en K. de Jong; tot kapt. J. F. Mansfeldt; tot 1e luit. J. H. Molenaar; tot 2e luit. A. A. Uitenhage de Mist en A. L. van de Niepoort; in de prov. Groningen: tot kapt. H. Willemsen; tot 1e luit. A. Barenbroek; tot 2e luit. D. Nanninga en J. D. Haen; tot kapt. J. G. Noording; tot 1e luit. T. Venema; tot 2e luit. B. Romeling; wijders benoemd bij het 5e reg. inf. tot 1e luit.-kwartiermeesters J. J. D. H. Verschoor en L. M. A. Rant; tot kapt.-kwartierm. W. C. D. van Rijen; 3°. eervol ontslagen A. Luteijn als burgem. der gem. Bresken, en in diens plaats benoemd M. M. Meijer; voorts nog benoemd: tot burgem. te Streefkerk H. Gautier en te Nieuw-Lekkerland Jhr. J. E. A. R. Rom Kraijenhoff; tot ontv. der dir. bel. en akc.: te Zuilen c. a. K. J. Geij Pittins; te Herwen c. a. J. F. Soer; te Haastrecht c. a. D. W. C. Veldhorst; te Voerendaal c. a. J. Stam; te Heerewaarden M. J. J. van van Buuren; en tot ontv. der dir. bel. in- en uitg. regten en akc. te Coevorden Jhr. J. van Beresteijn.

Onlangs werd door de Erven Koopman, wonende in het logement de Kroon, Ambt Almelo, een hond, omstreeks anderhalf jaar oud, verkocht aan een buitenlandsch koopman, die hem in den wagen tot Ootmarsum met zich nam, hem vervolgens op den 1 Maart ll. met zich voerde naar Oldenburg, en voorts naar Bremen, van welke laatste plaats hij hem medenam per spoortrein naar Neustadt aan de Leine, en van waar hij, vergezeld van den hond, te voet ging naar Oosterwolde, alwaar op den 8 April ll. de hond door hem werd vermist. Reeds den 10 April des avonds omstreeks 10 ure, bij het huis van Koopman aangekomen, liet hij een klagend geluid hooren. In de meening, dat het een vreemde hond was, begaf men zich naar buiten om het lastig dier van daar te verdrijven; maar nu had er weldra eene wederkeerige herkenning plaats tusschen den gewezen meester en den hond; de blijdschap van welken laatste, zelf reeds geruimen tijd nadat hij in huis was gelaten, tot geen bedaren was te brengen, niettegenstaande het dier wel zeer vermoeid zou zijn, na in twee dagen eene reis van meer dan 63 uren te hebben afgelegd. Hoe die hond den weg heeft kunnen vinden om naar het Ambt Almelo terug te komen, dien hij nooit was gepasseerd, op welke reis hij bij Nieuburg over de Wezer en bij Lingen over de Eems moest, zal wel niet gemakkelijk te verklaren zijn.

Men leest in de tweede Editie van het *Handelsblad*:

PARIJS, 4 April. De *Moniteur* behelst een dekreet des Keizers, waarbij van de 140,000 miliciens, uitmakende de ligting van 1853, een getal van 80,000 tot de active dienst worden opgeroepen. Het tijdstip van marcheren zal door den minister van oorlog nader worden vastgesteld.

's GRAVENHAGE, 2 Mei. De minister van Finantien heeft kennis gegeven, dat door hem elken Donderdag des middags ten 12 ure, aan het lokaal van het Departement van Finantien zullen worden ontvangen, diegenen, welke hem, over zaken gezegd departement betreffende, wenschen te spreken.

— Het bestuur van de Rotterdamsche Telegraafmaatschappij is voornemens om Zaturdag, den 13en Mei 1854, des namiddags ten 12 ure, in de Concertzaal in de Bierstraat te Rotterdam, aan te besteden den aanleg eener Electro-magnetische Telegraaflijn tusschen de kantoren te Rotterdam, Hellevoetsluis, Brielle, Dirksland en Brouwershaven.

— Heden is de Prins Camille de Rohan, uit de rezidentie naar Leyden vertrokken, om aldaar het merkwaardige te bezigtigen, en zal van daar de reis naar Amsterdam voortzetten.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 3 Mei.

In deze zitting zijn ingekomen de geloofsbrieven van het nieuw gekozen lid den heer van der Heyde. — In handen gesteld eener kommissie, om daarover in de volgende vergadering verslag uit te brengen, bestaande uit de heeren: Wintgens, Westerhoff en van Reede van Oudtshoorn.

De kommissie van rapporteurs is gereed met haar eind-verslag over het ontwerp van wet tot regeling van het koloniaal batig slot over 1851. — Drukken en ronddeelen terwijl de beraadslagingen aan de orde worden gesteld op aanst. Maandag des morgens ten 11 ure.

Nog is de komm. van Rapporteurs gereed met haar eindverslag over het ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur. — Drukken en ronddeelen en stelt de Voorzitter voor de beraadslagingen, te houden op aanst. Dingsdag. — Op voorstel van den heer van Heiden Reinestein wordt echter besloten, die beraadslagingen te doen plaats hebben op aanst. Woensdag des morgens ten 11 ure.

Na het uitbrengen van onderscheidene rapporten op verzoekschriften is de zitting gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Mei. In den *Moniteur* leest men:

Het protokol der Weener konferentie, geteekend 9 April, is reeds bekend, ofschoon de tekst niet officieel gepubliceerd is.

Deze belangrijke akte ontleent aan de tegenwoordige omstandigheden een bijzonder gewigt; zij bewijst dat de band die de vier groote mogendheden aaneensluit is versterkt, in weerwil dat Frankrijk en Engeland zich aan de bedriegelijke onderhandelingen hebben onttrokken.

— Volgens te Marseille aangekomen berigten, is Peta, het brandpunt van den Griekschen opstand, door de Turken op 25 April genomen.

— De Turken, onder bevel van Osman-Pacha, hebben 3000 insurgenten, onder bevel van Tzavellas, geslagen. De secretaris van Tzavellas, Karakskaki genaamd, is daarbij gesneuveld; men heeft op zijn lijk dokumenten gevonden, die de Grieksche regering, met betrekking tot hare houding tegenover den opstand, compromitteren.

Fuad Effendi heeft gerapporteerd, dat door een en ander aan den Griekschen opstand een doodelijken slag is toegebragt.

— Arta wordt door twee oorlogsschepen van de gekombineerde vloot, gesurveilleerd. De steden Arta en Suli blijven steeds aan de opstandelingen weerstand bieden.

— Men schrijft uit Weenen, dat de Czaar het huwelijk van den jongen Keizer zich ten nutte heeft gemaakt om hem een eigenhandigen brief te schrijven, die, naar men zegt, een beroep doet op zijn persoonlijk gevoelen, zonder echter te verbloemen dat de beide gouvernementen het niet eens zijn. Het schijnt dat deze stap eenige verwondering heeft gebaard.

De generaal Grienwald was overbrenger van den brief van den Czaar, en het gouvernement heeft vooruit niets van zijn komst geweten.

— Eene divisie der gecombineerde vloot heeft de Russische batterijen aan de Sulina-monden gekannonneerd.

— Tusschen Janina en Prevessa heeft een gevecht plaats gehad tusschen de Turken en de Grieksche insurgenten, waarbij de laatsten geslagen werden; zij lieten 120 krijgsgevangenen, 100 dooden, 4 kanonnen en 60 vaatjes kruid op het slagveld achter. Ook te Mezzowo heeft een gevecht plaats gehad, waarbij de Turken zegepraalden. Grivas is, gevolgd door slechts 16 man, naar Thessalie gevlugt. Het revolutionaire committé is ten eenenmale ontmoedigd. Daarbij heerscht groote oneenigheid onder de leiders der insurrectie. De insurgenten ontvingen desniettemin voortdurend versterking.

— De Franschen hebben een aantal gevangen genomen Grieksche insergenten aan Fuad-Effendi overgeleverd. Te Samos is eene poging tot opstand verijdeld.

— Men wil nog altijd dat Koningin Victoria met Prins Albert voornemens zijn in de Lente Parijs te bezoeken.

— De wetgevende vergadering heeft het wets-ontwerp ter afschaffing van den burgerlijken dood, met algemeene stemmen aangenomen, en is begonnen met het onderzoek der wet op den dwangarbeid.

— Men heeft weder nieuwe geruchten van vrede in omloop gebragt. De Czaar zou namelijk verklaard hebben dat hij overeenstemde met hetgeen in het Weener protokol is gezegd, omtrent de integriteit van Turkije en de gelijkstelling der Christenen. De ontruiming der Vorstendommen zou dus het eenig punt zijn dat nog overbleef zijnde de vrije vaart der Zwarte Zee en de opheffing der vroegere traktaten eene partikuliere quæstie tusschen Rusland, en de beide groote zeemogendheden. De Czaar zou derhalve geneigd wezen over de ontruiming der Vorstendommen te onderhandelen, en deze zaak vereffend zijnde, waren de eischen van Rusland bevredigd.

— In de Vereenigde Staten begint men zich meer en meer gunstig gestemd te gevoelen ten aanzien van het Fransch-Engelsch verbond, vooral nadat men kennis heeft gekregen, van de liberale beginselen der strijdvoerende mogendheden ten aanzien van den handel en zeevaart. Reeds heeft de heer Déau in de Kamer der vertegenwoordigers een motie ingediend, ten einde het gouvernement der unie uit te noodigen, tot het nakomen eener strikte onzijdigheid. De kamer van koophandel te New-York, heeft een adres van gelijken zin aan den Prezident der Vereenigde Staten doen toekomen.

— Wat hare verhouding met hare Christelijke onderdanen betreft, bereidt het Ottomannische gouvernement, naar men verzekert, nieuwe firmans, die eerstdaags aan alle gouverneurs zullen worden bekend gemaakt, ten einde hun te herinneren, dat zij als gedragslijn jegens hunne onderhoorigen van elke godsdienst, de beschikkingen van het Tanzimat moeten in acht nemen. Voornamelijk zal hun aanbevolen worden om de overreding te bezigen, ten einde die bevolking, die zich op het dwaalspoor zou kunnen laten brengen, tot gehoorzaamheid terug te brengen. Om van stonde af aan te bewijzen, hoezeer de Porte geneigd is om de middelen van repressie, waartoe zij in de opgestane Grieksche provinciën de toevlugt moet nemen, zoo zacht mogelijk te nemen, heeft zij besloten, om de ongeregelde Albanesche troepen, die in eenige plaatsen van Epirus en in Thessalie garnizoen hielden, te ontbinden. Deze maatregel erlangt thans reeds uitvoering. Om het ledig, dat daarvoor in het effektief van het operatie-korps ontstaat, aan te vullen, zijn naar Volo 5,000 man Egyptische troepen opgerukt, die onlangs te Konstantinopel aangekomen waren. De Porte zal, door aldus voort te gaan, de pogingen der propaganda, waaraan Rusland zich bij de Christenen in dat rijk heeft

overgegeven, verijdelen, en de opstand der Epiroten zal ten nadeele uitloopen van hen, die hem in het leven hebben geroepen.

MADRID, 27 April. Door de regering genomen maatregel tot vermindering van de regten op het zout, ondervindt bij het publiek eene gunstige ontvangst. Op verschillende plaatsen circuleren dankadressen aan het ministerie.

— Er zijn hier berigten ontvangen uit Cuba, loopende tot 27 Maart. Op verschillende punten van het eiland berokkende de voortdurende droogte veel nadeel. De vuurvonken eener locomotief hebben een belangrijken brand gesticht, waardoor een twintigtal der aanzienlijkste suikerfabrieken in den asch zijn gelegd. Den 17den heeft op Santiago de Cûba op nieuw eene aardbeving plaats gehad, die eenige schade aanrigtte, vooral aan de ter reede liggende schepen.

— De verklaring van den Kapitein-generaal van Katalonie omtrent het ontstaan van het arbeidersoproer te Barcelona, in zijn verslag aan de regering, is bekend: De karlisten, namelijk en een godsdienstige vereeniging, genaamd *Escuela de la vertut* (school der deugd) moeten de voornaamste schuldigen zijn; het onderzoek heeft tot heden intusschen niets opgeleverd wat die aantijging kan regtvaardigen; ook iedereen weet dat in geen Spaansche stad de Karlisten minder talrijk en invloedrijk zijn dan in Barcelona, en dat ook onder de fabrijkarbeiders de zaak der legitimiteit en van het »ultramontanismus" niet bijzonder veel aanhangers heeft; alzoo wordt dan ook van goed onderrigte zijde verzekerd, dat de meening van den kapitein-generaal volstrekt geen grond heeft, en hem waarschijnlijk is ingegeven door zijn persoonlijken afkeer voor den Bisschop van Barcelona. De zaak zal zich wel verder ophelderen; 't is ondertusschen belangrijk het standpunt te beschouwen, dat de regering te dezer zake heeft ingenomen. Het was voorwaar bereids een misgreep, het verslag van den kapitein-generaal benevens het daarbij gevoegde vermoeden in de officieele *Gacetta* geplaatst en zonder verder onderzoek de ontbinding van de genoemde vereeniging bevolen werd; de regering kon zeer goed vooruitzien dat zij door zulk eene handelwijze de goedkeuring der progressistische en liberale pers, wier gunst zij door politieke maatregelen geheel verloren had, herwinnen zoude. De bisschop van Barcelona was de eerste, die eenige maanden te voren, vastberaden tegen de ongodsdienstige pers zich verhief en 't was deze daarom zeer aangenaam eene gelegenheid te vinden om zich te wreken. Maar wijl de bisschop door zijn herderlijken brief veel ter onderdrukking der woelingen in zijne rezidentie bijdroeg, kon men hem vooreerst niet persoonlijk aanvallen.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Mei. Het Russische bulletin meldt omtrent het bombardement het volgende: De Engelsche en Fransche admiraals hebben de overgave geëischt van de Russische schepen, die zich in de haven van Odessa bevonden. Een weigerend antwoord is daarop gegeven, waarna het bombardement een aanvang nam. Een gedeelte der stad is vernield. Eene poging van de Fransch-Engelsche vloot om 1800 man aan land te zetten, is mislukt.

— De *Times* uit de hoop, dat nu de operatien der vloot zijn aangevangen, de admiralen de middelen zullen beramen om de vaart van den Donau voor de kleine stoombooten te openen en aan deze vergunnen de scheepvaart op de rivier te herstellen. De forten Tultscha en Isaktscha zijn niet zeer geducht en de Engelsche zeelieden, die zonder loodsen de Yangtse-Kiang en de Ivrawaddy zijn opgevaren, kunnen zich onbevreesd op de wateren van den Donau wagen.

— Berigten uit Malta van 26 April luiden als volgt: Lord Raglan is gisteren hier aangekomen en heeft des avonds weder zee gekozen. — Het Grieksche vaartuig *Spiridione*, beladen met krijgs-ammunitie is in deze haven in beslag genomen. — Een detachement van 550 Engelsche artilleristen met 19 officieren en 537 paarden is heden aangekomen; 20 paarden waren tijdens den overtogt gestorven. Er worden verblijfplaatsen in gereedheid gebragt voor 5000 man Fransche troepen. De luitenant King was naar Tunis vertrokken om paarden aan te koopen, waaraan behoefte bestond.

— Het staken van het werk te Preston door de arbeidslieden, is eindelijk afgeloopen, nadat dit 35 weken geduurd heeft. Men moet dit alleen toeschrijven aan het onvoldoende der hulpmiddelen der koalitie. In plaats van £ 2000, welke toelage het gemiddelde cijfer was in de eerste weken, ontving men in den laatsten tijd niet meer dan £ 3 à 400. De leden van het arbeiders kommitté hebben in eene cirkulaire verklaard, dat de ongelegenheden, ontstaan uit de verwikkelingen der Oostersche kwestie en de duurte der levensmiddelen, de eenige oorzaken van de ongelegenheden van het kommitté zijn, hoewel in verschillende fabrieksdistrikten, door de werking van hetzelve, eene verhooging van loon heeft plaats gehad. Ondertusschen zal het geroep: 10 *pCt. verhooging!* op nieuw aangeheven worden, zoodra de tijd daartoe weer gunstig is.

— Gisteren hebben de werklieden eene vergadering gehouden op de gewone plaats hunner bijeenkomst. De heer Cowell, hun gemeensman, de ziel der coalitie, heeft aldaar eene redevoering uitgesproken, waarin hij de hoop heeft te kennen gegeven, dat de fabriekanten geen misbruik zullen maken van hunne overwinning, en hunne werkplaatsen zullen heropenen. De aanwezenden hebben met geestdrift een besluit goedgekeurd, strekkende tot eene hartelijke dankbetuiging van wege de bevolking van Preston aan al de industrieelen in Engeland, wegens de edelmoedige ondersteuning, die zij gedurende dezen langen strijd van hen mogt ondervinden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 3 Mei. Oostenrijksche troepen zullen, naar men verneemt, Klein-Wallachije binnenrukken.

Volgens ontvangen berigten, heeft prins Paskewitsch aan de onzijdige schepen, in de havens aan de monden van den Donau, verlof gegeven, voorloopig tot den 20sten Mei, om ongehinderd te vertrekken.

BERLIJN, 2 Mei. Het den 28 April door de Tweede Kamer genomen besluit omtrent het voorstel der Katholieken, moest als een zeer bevredigend rezultaat beschouwd worden, niet slechts voor den voorsteller, maar voor ieder, die het opregt meent met waarheid en geregtigheid en met den vrede onder de verschillende geloofsbelijders. Het besluit behelst de overtuiging, dat de opgerezene bezwaren gewigtige belangen der Katholieke Kerk en scholen betreffen, en er velerlei onbehoorlijkheden bestaan, wier herstelling dringend gewenscht wordt, dat echter de meeste bezwaren, uithoofde van het ter hunner wegruiming vereischt wordend onderzoek, eene onmiddellijke beslissing der Kamer onmogelijk maken, zoodat het voorstel van Otto c. s. aangenomen zijnde, het aan een nader onderzoek zal onderworpen worden. Als men overweegt, dat genoemd besluit door leden der Kamer is voorgesteld geworden, die niet slechts tot de Evangelische Kerk behooren, maar ook, gelijk de heeren opper-konsistorieraad Nöldechen en von Bethman-Hollweg, die een groote plaats onder hunne gezindte innemen, en gelijk de afgevaardigde Kühne, autoriteiten in het gebied der staatsregering zijn, dan moet men bekennen, dat de katholieke zaak in de Pruissische Kamer eene merkbare schrede vooruitgegaan is, en de verhouding der geloofsbelijdenissen jegens elkander van dien aard schijnt te zullen worden, als met de regtvaardigheid overeenkomt en tot het welzijn van den Staat gewenscht wordt. De debatten, gedurende twee zittingen, zijn met de gepaste waardigheid en kalmte gevoerd geworden, en zoo wel de redenaars der katholieke als evangelische partij, wedijverden met elkander in welwillendheid aan de eene zijde, en anderzijds in de erkenning van hetgene met waarheid werd uitgebragt. Allen echter waren tegen het gedrag der regering in de beraadslagingen van het voorstel, en het ontbrak niet aan levendige verwijten van de zijde derzulken, die genegen zijn te dezer zake het regt bij de regering te vinden. Inderdaad, de tegenwerpingen van den minister van Eeredienst op het met gronden omkleed voorstel waren buitengemeen flaauw en bepaalden zich behalve bij de hoofdzaak, bij de steeds herhaalde verklaring, dat de regering jegens de Katholieken even goed gezind was als jegens de Evangelischen. Maar van eene wederlegging der uit den Westphaalschen vrede en het rijksverdrag ontleende grondige argumenten omtrent het eigendomsregt der Katholieke Kerk, was in de rede van den heer minister geen zweem te vinden. Merkwaardig was overigens zijne meening, waarbij hij de in de jaren 1810 en 1830 plaats gehad hebbende sekularizatie als een schreeuwend onregt beteekende; wat hem echter eene heftige berisping van den afgevaardigde Kühne op den hals haalde, die in zijne woorden eene krenking der eer van Zijne Majesteit den overledenen Koning vond. Wat de stemming zelve betreft, voor het voorstel stemden de heeren Nöldechen en Kühne met de katholieke fraktie en Polen, de gansche linkerzijde. De gansche partij Bethmann-Hollweg en een gedeelte der regterzijde, voornamelijk uit de fraktie Hohenlohe, en ook de heer Wagner, de redakteur der *Kreuzzeitung*, terwijl daarentegen de heer von Gerlach, zijne steeds in den mond hebbende regtvaardigheid jegens de Katholieke Kerk, wederom door te blijven zitten aan den dag legde.

— De tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten overeenkomst, is van weerszijde geratificeerd.

— Heden voormiddag, 28, heeft Z. M. de Koning het bijna voltooide katholieke ziekenhuis in oogenschouw genomen. In het gevolg Zijner Majesteit waren de Prins van Pruissen, Prins Adalbert, Prins Frederik Karel, von Wrangel, generaal der kavallerie, von Hinkeldei, politie-prezident enz. enz. De Proost Peldram en de katholieke geestelijkheid ontvingen de doorluchtige bezoekers. Zijne Majesteit doorwandelde al de vertrekken en gaf zijne goedkeuring te kennen over den doelmatigen aanleg, bijzonderlijk over de kapel, waarvan de gewelven zoo hoog als het geheele gebouw zijn: ze is naar het plan van den Keulschen dombouwmeester B. Statz in gothischen stijl gebouwd.

— Volgens berigten uit Bukarest heeft de konsul-generaal van Pruissen in de Vorstendommen, zijne betrekkingen met de tegenwoordige regering van het land verbroken, ten gevolge van de slechte behandeling, die men de aan zijne bescherming toevertrouwde Pruissische en Duitsche onderdanen, doet ondergaan.

STADSNIEUWS.

In de 223ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan No. 11358 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Mei.

OVERLEDEN (25 April): E. Hoting, geb. Kuhneman, 75 j. (29 April): S. J. Bodeman, 24 j. — (30 April): D. Lastdrager, 29 j. — (1 Mei): D. Vrijdag Dz., 44 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			3 MEI 4 u. gebl.	4 MEI 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	55⅝	$55\frac{9}{16}$	à	55⅞	$55\frac{15}{16}$
Dito Dito	3	″	66⅝	66⅝	″		
Dito Dito	4	″	83	83⅛	″		
Amortisatie	3½	″			″		
Handel-Maatschappij	4½	″			″		
Haarlemmermeer	5	″			″		
O. I. Leening 1844	4	″			″		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	″			″		
Dito Hollandsche dito					″		
Obligatiën	4½	″			″		
België, Certifikaten	2½	″			″		
Dito	4½	″			″		
Dito *Rothschild*	2½	″	44½	44⅝	″		
Frankrijk, Certifikaten	3	″			″		
Rusl., bij *Hope en Co.*	5	″	94⅞	95⅛	″	95⅝	
Dito Ao. 1828—1829	5	″		95¼	″	95½	
Inschr. op 't Grootboek	6	″			″		
Dito Certifikaten	6	″			″		
Certifikaten te Hamburg	5	″	82		″		
Negot. 1831 en 1833	5	″			″		
Negot. 1840	4	″	71½		″		
Dito *Stieglitz*	4	″	70½		″		
Dito Nieuwe	4	″			″		
Nieuwe Engelsche	4½	″	77⅝	77½	″		
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1	″	17⅛	17⅛	″		
Nieuwe	3	″			″		
Binnenlandsche	3	″	32½	32½	″		
Cert. Coup. Sp. Com.			$3\frac{11}{16}$		″		
Amortisable Schuld					″		
Portugal, te Londen	3	″	32⅛	$32\frac{3}{16}$	″	32¼	
Dito Uitgestelde					″		
Weener Bank	5	″			″		
Dito	4	″			″		
Metalliek 1816—1852	5	″	58½	58¾	″	59⅛	
Dito 1847	2½	″	$30\frac{1}{16}$	$30\frac{3}{16}$	″	$30\frac{5}{16}$	
Dito 1851 en 1852	2½	″	$30\frac{1}{16}$	$30\frac{3}{16}$	″	$30\frac{5}{16}$	
Dito 1849	5	″	75½	75⅞	″	76	75⅞
Dito Letter B	5	″	75½	75⅞	″	76	75⅞
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*					″		
Dito 250 dito 1839					″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5	″	85		″		
Polen, Obligatiën	4	″			″		
Aandeelen 1835					″		
Dito met Loting fl. 500					″		
Sardinië, te Londen	5	″			″		
Denemarken, dito	5	″			″		
Peru, dito	4½	″			″		
Grieken, te Londen	5	″			″		
Philadelphia, bij *Hope en Co.*	5	″			″		
Dito te Londen	6	″			″		
Dito Bank					″		
Louisiana, te Londen	5	″			″		
Brazilië, te Londen 1824	5	″		92	″		
Dito 1843	5	″			″		
Grenada; dito à £ 100	2½	″			″		
Dito Uitgestelde				6	″		
Ecuador			2⅝		″		
Mexiko, te Londen £ 100	3	″	$22\frac{13}{16}$	22¾	″	$22\frac{13}{16}$	22⅝
Dito Onbepaalde	3	″	$22\frac{13}{16}$	22¾	″	$22\frac{13}{16}$	22⅝
Venezuela, te Londen	3¾	″			″		
Dito Uitgestelde	1	″			″		

Ook heden was de markt weder gunstig gestemd, ten gevolge van kooporders, welke hoofdzakelijk in Holl., Russ. en Oostenrijksche fondsen werden geëffektueerd.

Koers van het Geld. Beleening 2½ pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	55⅜	Livorno	2/m.	*f*	37⅝
»	zigt	»	56⅛	Napels	»	»	80½
Bordeaux	2/m.	»	55	Petersburg	»	»	1.65
»	½/m.	»	55⅝	Weenen	6/w.	»	25
Madrid	3/m.	»	240	Augsburg	»	»	35¼
Cadix	»	»	240	Frankfort	»	»	98⅛
Seville	»	»	237	Hamburg	2/m.	»	35
Bilbao	»	»	238	»	zigt	»	35¼
Lissabon	»	»	40¾	Londen	2/m.	»	11,52½
Porto	»	»	40⅞	»	zigt	»	11,62½
Genua	2/m.	»	45¼	Rotterdam		»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 3 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 48, 1840/1842 4½ pc. 86¾, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 16⅞; Binnenl. 3 pc. 32⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62.

PARIJS, 3 Mei. Fransche 3 pc. 64.10; $4\frac{1}{2}$ pc. 90 50; Bank-Aktiën ——; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. 17; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 78; Met. 5 pCt. $78\frac{1}{2}$; Rom. Leening 1850 80.

LONDEN, 3 Mei. Consols $87\frac{3}{4}$; 3 pc. Spanje buitenl. $36\frac{1}{4}$; 1 pc. dito $17\frac{1}{2}$; Comité-Bewijzen $3\frac{1}{2}$; Passive —; 5 pc. Rusl. 92; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 79; 4 pc. Holl 85; $2\frac{1}{2}$ pc. id 57; 5 pc. Sardinië 79; Brazilië 95; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru 59; Gren. uitg. $5\frac{3}{4}$; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko $23\frac{1}{2}$; 4 pc. Portugal $36\frac{1}{2}$; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—; Parijs —.—; Petersb. —.

WEENEN, 3 Mei. Met. 5 pc. $85\frac{7}{8}$; id $4\frac{1}{2}$ pc. $76\frac{1}{2}$; Bank-Aktiën 1190; Wissel op Londen 13.22, Amst. ——; Parijs $161\frac{3}{4}$; Goud $41\frac{3}{4}$; Zilver $36\frac{3}{4}$.

BERLIJN, 3 Mei. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland $77\frac{1}{2}$p; 5 pc. $91\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. 3/w. —.

HAMBURG, 3 Mei Spanje 3 pc. $30\frac{3}{4}$; id. 1 pc. $16\frac{1}{4}$. Rusl. 5 pc. $88\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 3/m. —.—; Amst. 2/m. —.—;

FRANKFORT, 3 Mei. Met. 5 pc. 62; 3 pc. Spanje binnenl. 33; id. 1 pc. $17\frac{5}{16}$; Wissel op Londen 3/m. $117\frac{1}{2}$; Amsterdam ——; Parijs $94\frac{1}{4}$; Weenen $36\frac{3}{4}$.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 3 Mei. Gerst. 127/2 & Libau *f* 224 6/w. 130/2 & Windau *f* 230 kont. — Moutwijn *f* 18,75, Jenever *f* 23,25, Amst. Proef *f* 24,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belastiug.

ANTWERPEN, 3 Mei. *Koffij.* Hiervan zijn verkocht 500 balen Java, 250 balen Domingo en 300 balen Brazil.
Suiker. Van *Geraffineerd* zijn verhandeld 100 mille kilo Melis in brooden.
Granen. Tarwe met weinig zaken. Rogge met veel handel tot vaste prijzen.

LONDEN, 2 Mei. *Ruwe Suiker* prijshoudend. *Geraffineerd* voor uitvoer meer gevraagd.
Koffij zonder zaken. Native Ceylon 44 a 45 s. voor goed ordinair.
Rijst met weinig kooplust. — *Peper* lager te koop.
Talk prijshoudend.
Granen. Tarwe. Vreemde soorten met meer handel tot iets lagere prijzen. Garst onveranderd. Haver hooger betaald.
Veemarkt. Runderen en Schapen met zeer veel handel tot onveranderde prijzen. Kalveren gezocht. Varkens prijshoudend.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Mei. J. C Londt Hzn., Johannes Albertus, Suriname

HELVOET, 3 Mei. A. Sharp, Asphalon, Eupatoria, l. v Brouwershaven. — Gisteren nog: H. B. L Euers, Souburg, Batavia. - H. Schmidt, Vesta, Euptoria. - J. B. Wijbus, Vriendschap, St. Ubes.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 6en Febr. op 34° 23' Z. Br., 15° 7' O. L. Minerva, kapt. J. A. van Boven. v. Banjoew. naar Schiedam.

Kapt. J. J. Muntendam, v. Banjoewangie naar Schiedam, te Brouwershaven binnen, rapporteert, den 20 Maart op 5° 48' N. Br. en 29° 29' W. L. gepraaid te hebben, het schip Neerlands Koning, kapt. D. Huijers, van Banjoewtngie naar Rotterdam; aan boord was alles wel.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Johannes Albertus, J. C. Londt, Hzn.: 156 v. Suiker, U. Wilkens en Comp.: 45 v. dito, J. Haase: 39 v. dito, A. A. Roepel: 67 v. dito, Wed. J. S. van der Poel: 29 v. dito, L. Hojack en Comp.: 15 v. dito, A. Campbell en Comp.: 30 b. Katoen, J. D. Altmann qq.: 30 v. Suiker. Order.

NICKERIE, Elisabeth, H. J. Haverbult: 157 v. Suiker, 50 punch. Rum, Charbon en Zoon.

DORDRECHT.

BANJOEWANGIE, Pieter Cornz. Hooft, J. J. Muntendam: 5570 b. Koffij, 3416 kan. Suiker, 956 sch. Tin, 4120. bos. Bindrottingen N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Mei in lading naar:

Keulen	P. Grensbauser, Gebruder.
„	G. W. Scholten, Colln N°. 2.
Frankf. & Coblentz	C. A. van Rietschoten, Frankf. n°. 18.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron.	P. Hartman, Eleonora.
Weesel	A. Balk, Alma.
Duisburg	B. Scholten, Hoffnung.
Manheim	J. J. Reindorp, de Kust van Braziliën.

AMSTERDAM, 4 Mei vertrokken:

Dusseld. & News	W. Wientjes, Niederrein N°. 2.
Urdingen	C. Goovers, Jonge Wilhelmina.

Rijnhoogte — ARNHEM 3 Mei 1 el 52 duim.
KEULEN 2 „ 7 vt. $8\frac{1}{2}$ „

Advertentiën.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

H. WESSELS

EN

C. VAN LEEUWEN.

GETROUWD: H. H. WESSELS

EN

M. VRIEND, van *Wervershoofd.*

EDAM, den 3 Mei 1854.

(3977) Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, JOANNA CATHARINA SITTARDS, geliefde Echtgenoot van

J. T. BOELEN.

'S HERTOGENBOSCH, 2 Mei 1854.

Eenige kennisgeving.

(3964) Den 26 April overleed te Scherpenzeel, tot mijne bittere droefheid, na eene kortstondige ziekte, na voorzien te zijn van de laatste H. Sacramenten, mijn Vader, de Heer GIJSBERT VAN KESSEL, in den ouderdom van 84 jaren en ruim 4 maanden.

De Affaire in Buillaken enz., zal door mij op denzelfden voet worden gecontinueerd.

S. VAN KESSEL, GIJSB

(3979) Diep betreurd door zijne gemeente, stierf den 2 Mei te Delft, in den gezegenden ouderdom van ruim 70 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten, de Zeer Eerwaarde en alom geachte Heer PETRUS JACOBUS WENNEKERS, Deken van Delft, gedurende 47 jaren R. K. P., waarvan 38 jaren als Pastoor der H. Joseph's kerk aldaar.

(3980)

Men vraagt te Huur:

op een der Hoofdgrachten, een **KAPITAAL HUIS** met **TUIN**, huurprijs *f* **2000** of meer, om dadelijk te kunnen aanvaarden. Adres onder Letter QQ. aan het Bureau van *de Tijd*, Singel, hoek van de Beulingstraat, JJ 483.

Communieplaten.

Zeer uitvoerig onder toezigt van eenige H. H. Geestelijken vervaardigd, naar authenthieke Schilderijen, en de Illustratien er van naar die van oude geestelijke handschriften.

Om het uitgestrekte debiet, zijn de prijzen zoo laag mogelijk gesteld, en zijn verkrijgbaar bij alle R. K. boekhandelaren van het rijk en bij den Uitgever te 's Hage.

Aanvrage om Modellen *franco*.

(3982) A. A. NUNNINK.

(3883) G. B. VAN GOOR te Gouda, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld, de eerste aflevering van

ALEXIS SOIJER, de bekwame huisvrouw of nieuw Kookboek, bevattende eene volledige reeks van voorschriften, ter zuinige bereiding van alle dagelijks voorkomende spijzen, in hunne juiste verhoudingen; alsmede Spijsrecepten voor de **Zieken- en Kinderkamer**, naar de 25ste oorspronkelijke uitgave.

Compleet in 4 afleveringen à 35 Cents per aflevering.

Bovenstaand werk, is eene hoogstbelangrijke bijdrage tot onze Kenkenliteratuur. In Engeland heeft hetzelve een voorbeeldeloozen opgang gemaakt, en in twee jaren tijds 25 uitgaven beleefd, terwijl alle bevoegden er van getuigd hebben, dat SOIJER's werk de hoogste aanbeveling verdient bij allen die wat te koken, braden, stoven, enz. hebben; ook zijn dieet voor jonge kinderen, zieken, herstellenden en ouden van dagen wordt hoog geroemd.

Ook debiteert hij met veel succes:

MARIA HAEZEBROEK, de hedendaagsche Kookkunst, of de wetenschap om **lekker** en **goedkoop** te **eten** en te drinken. **Derde druk,** geheel omgewerkt en met tal van recepten verrijkt, door **J. P. Gros,** *Eerste Kok van wijlen Z. M. Willem I.* Vermeerderd met eene handleiding omtrent het **voorsnijden** en het **bedienen der tafel,** als ook met eenige **tafelmenus.** Opgehelderd door Houtsneêfiguren . . . . *f* 1.75

LONDEN, 1 Maart 1854.

Ik Ondergeteekende verklaar hiermede, dat ik **DU BARRY'S REVALENTA** naauwkeurig heb onderzocht en bevonden, dat het een zuivere, onschadelijke, plantaardige zelfstandigheid is, hoogst gemakkelijk te verteeren, uitermate heilzaam, blijkbaar geschikt om eene weldadige werking uit te oefenen op de maag en de ingewanden en alzoo zwakke spijsvertering, verstoppingen en hare zenuwachtige gevolgen krachtig te bestrijden.

Ik heb insgelijks twee namaaksels van Du Barry's Revalenta onderzocht, genaamd het eene *Warton's Ervalenta*, het andere *Nevill's Arabica*, en bevonden, *dat beiden aanmerkelijk verschilden en in elk opzigt onbruikbaar zijn, waar Du Barry's Revalenta gerustelijk kan aanbevolen worden.*

ANDREW UBE, *Med. Doct. F. R. S.*

Ik Ondergeteekende ALEXANDER RIDGWAY, Openbaar Notaris, op Koninklijk gezag behoorlijk aangesteld en beëdigd te Londen, verklaar hiermede, dat de handteekening onder het bovenstaand Attest werkelijk is van ANDREW URE, Med. Doct. en F. R. S., welke het in mijne tegenwoordigheid heeft geteekend, waarom aangemeld Attest alle geloof en vertrouwen mag geschonken worden.

Ter bekrachtiging hiervan strekke mijne onderstaande handteekening en notarieel zegel.

Gedaan op den 1sten Maart Achttien Honderd Vier en Vijftig.

ALEXANDER RIDGWAY, *Openb. Notaris.*

De **REVALENTA ARABICA** werkt zeer gunstig op spijsverteringswerktuigen en geneest in den grond alle ziekten, die uit slechte sappen ontstaan, het neemt de oorzaak der ziekte weg, waardoor dezelve dan als een natuurlijk gevolg verdwijnt. Onder de ziekte die door slechte sappen ontstaan en door de zuivering derzelve genezen worden, behooren: Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, maagkanker, diarrheae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, verschillende rheumatische aandoeningen, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten [illegible], miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, waanzin en eene menigte andere ziekteverschijnselen, die men niet weet te noemen noch te rangschikken.

Het wordt in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts verkocht in Blikken Bussen voor $87\frac{1}{2}$, *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 16. (3984)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

OEUVRES COMPLÈTES DE BOURDALOUE, [illegible] vol. in 1°. édition de MELLIER FRÈRES [illegible] *f* 9.00

OEUVRES COMPLÈTES DE MASSILLON, 4 vol. in 8°. le même édit. . . . . . *f* 6.75

Nog nooit zijn deze werken zoo goedkoop verkocht.

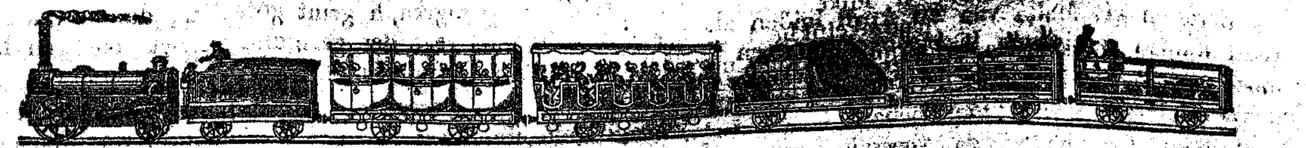

NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG.

ZOMERDIENST, *beginnende met 1 Mei 1854.*

VAN AMSTERDAM NAAR ARNHEM.

Vertrek van Amsterdam.	Abcoude.	Vreeland.	Nieuwersluis.	Breukelen.	Maarssen.	Van Utrecht	Zeist Driebergen.	Maarsbergen.	Veenendaal.	Ede.	Aankomst te Arnhem.
7^{25}	7^{42}	7^{50}	8	8^{7}	8^{15}	8^{35}	8^{53}	9^{10}	9^{33}	9^{47}	10^{15}
[illegible]	11^{2}	11^{10}	11^{20}	11^{27}	11^{35}	11^{55}	12^{13}	12^{30}	12^{53}	1^{17}	1^{35}
* [illegible]	4^{47}	4^{55}	5^{5}	5^{12}	5^{20}						
6^{14}	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6^{56}	7^{4}	7^{24}	7^{42}	7^{59}	8^{22}	8^{36}	9^{4}
†4^{50}	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5^{12}	5^{20}	5^{40}	5^{58}				

VAN ARNHEM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Arnhem.	Ede.	Veenendaal.	Maarsbergen.	Zeist Driebergen.	Van Utrecht.	Maarssen.	Breukelen.	Nieuwersluis.	Vreeland.	Abcoude.	Aankomst te Amsterdam.
6^{55}	7^{23}	7^{41}	8	8^{17}	8^{43}	8^{53}	9^{3}	9^{14}	9^{20}	9^{28}	9^{45}
11^{40}	12^{8}	12^{26}	12^{45}	1^{2}	1^{28}	1^{40}	1^{48}	1^{59}	2^{5}	2^{13}	2^{30}
					*6	6^{12}	6^{20}	6^{31}	6^{37}	6^{45}	7^{2}
7^{30}	7^{58}	8^{16}	8^{35}	8^{52}	9^{18}	9^{30}	9^{38}	9^{49}	9^{55}	10^{3}	10^{20}
				†7^{6}	7^{32}	7^{44}	7^{52}	8^{3}	8^{9}	8^{17}	8^{34}

* Deze Trein loopt slechts op Werkdagen.
† Deze Trein loopt op Zon- en Feestdagen in plaats van die van 6 ure van Utrecht.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.